

Sosiaali- ja terveysministeriölle Olympiakomitean lausunto sosiaaliturvakomitean välimietinnöstä

VIITE: Sosiaaliturvakomitean välimietintö (VN/1646/2020)

Suomen Olympiakomitea lausuu otsikkoasiassa:

Kahden eduskuntakauden ajaksi nimitetyn sosiaaliturvakomitean ensimmäisen kauden työn kokoava välimietintö on julkaistu. Komiteatyön tavoitteena on sosiaaliturvan rakenteellinen ja toiminnallinen kehittäminen pitkällä aikavälillä. Komitea käsittelee perusturvaa, ansioturvaa, toimeentulotukea, niiden välistä yhteyttä, rahoitusta ja palvelujen nykyistä parempaa yhteensovittamista etuuksiin.

Välimietintö sisältää komitean ehdotuksia sosiaaliturvan uudistamiseksi. Ehdotuksissa todetaan, että selvitystyössä tulee kiinnittää huomiota mm. urheilijoihin. Lisäksi välimietinnössä mainitaan, että komiteatyön aikana on keskusteltu urheilijoiden työttömyysetuuden saamisen edellytyksistä.

Urheilijat ovat erityisryhmä, joka on jäänyt yhteiskunnan tukijärjestelmissä väliinputoajaksi. Monet suomalaisurheilijat yrittävät toteuttaa unelma-ammattiaan pienillä tuloilla ja epävarmuudessa tulevasta. Maajoukkueurheilijoille tehdyn kyselytutkimuksen mukaan taloudellisen tuen riittämättömyys on selvästi yleisin kansainvälisen tason saavuttamista estävä tekijä¹. Urheilu ammattimaistuu ja vaatimustaso kasvaa, joten myös ammatillisen aseman tulisi kehittyä vastaamaan tulevaisuuden haasteisiin. Jatkossa huippu-urheilijoiden sosioekonomista asemaa tulee kehittää yhdenvertaiseksi muihin ammatteihin verrattuna.

Olympiakomitea esittää, että sosiaaliturvakomitea huomioi urheilijat sosiaaliturvauudistuksen valmistelussa. Uudistuksessa on syytä selvittää mahdollisuudet kehittää urheilijoiden työttömyysturvaa.

Tällä hetkellä ammattiurheilijat eivät kuulu ansiosidonnaisen työttömyyspäivärahan piiriin. Ei-ansiosidonnaiseen työttömyysturvaan oikeus urheilijoilla on samoin edellytyksin kuin muillakin työmarkkinoille tulevilla henkilöillä. Lisäksi urheilijalla ei ole mahdollisuutta saada aikuiskoulutustukea. Aikuiskoulutustuen avulla mahdollistettaisiin opiskelu ja joustava siirtyminen ammattiurheilijauran jälkeen muihin tehtäviin (esim. valmennus, markkinointi, hallinto).

Jatkovalmistelussa on keskeistä huomioida Liikuntapolitiikan koordinaatioelimen urheilijoiden toimeentuloturvan alatyöryhmän ehdotukset jatkotoimenpiteiksi. Alatyöryhmä totesi, että urheilijoiden työttömyysturvakysymykset tulisi tarkastella sosiaaliturvakomitean omassa työssä työllistymistä koskevassa kokonaisuudessa. Alatyöryhmän pyynnöstä sosiaali- ja terveysministeriössä valmisteltiin selvitys urheilijoiden työttömyysturvasta. Selvitys antaa erinomaisen pohjan jatkotyölle, jota tulee tehdä tiiviissä yhteistyössä Olympiakomitean, lajiliittojen, seurojen ja urheilijayhdistysten kanssa.

Olympiakomitea pitää tärkeänä, että jatkovalmistelussa kuullaan urheilijoita, lajiliittoja ja seuroja.

Suomessa on oltava tulevaisuudessa järjestelmä, joka kannustaa suuntautumaan urheilijan uralle. Tavoitetilana tulee olla, että Suomessa on isompi joukko huippu-urheilijan polulla olevia nuoria urheilijoita, joilla on innostava näkymä tulevaisuudesta ja mahdollisuus urheilu-uraan ensimmäisenä ammattina. Kansainvälisen menestyksen mahdollistamiseksi tarvitaan laadukkaita, urheilijaa tukevia resursseja koko urheilijan polulle.

¹ [Urheilijakysely 2020: Aikuiset maajoukkueurheilijat](#). KIHUn julkaisusarja 81.

Huippu-urheilulla on suuri merkitys suomalaiselle yhteiskunnalle. Kolme neljästä suomalaisesta on kiinnostunut siitä, että suomalaiset urheilijat menestyvät kansainvälisesti.² Monikaan muu asia ei sido suomalaisia samalla tavalla yhteen ja herätä yhteiskunnassa yhteisöllisyyden tunnetta. Urheilijoilla ja urheilulla on myös merkittävä myönteinen vaikutus talouteen, työllisyyteen ja elinkeinopolitiikkaan esimerkiksi urheilutapahtumien kautta. Valtion on tärkeää edistää huippu-urheilua vastuullisella tavalla, joka kannustaa nuoria antamaan oman ensimmäisen työrupeamansa varsin nuorella iällä ja usein muita ammatteja aikaisemmin.

Helsingissä 23.5.2023

Taina Susiluoto
toimitusjohtaja
Suomen Olympiakomitea

² Kilpa- ja huippu-urheilun tutkimuskeskuksen väestökysely 2017